

mila žalobkyni nedostatek rozměrů při dodávce zažalované, žalovaná ani netvrdila. I kdyby tudíž ustanovení předposledního odstavce prodejních podmínek se netýkalo vad kvantitativních, zůstala by si věc stejná.

Čís. 15159.

Užití cizozemského práva.

V otázkách o obsahu cizozemských norem není soud vázán důkazy, jež strany nabídly, nýbrž může si sám vhodným způsobem vyšetřit onen obsah, avšak přesto dlužno žádati, aby strana, jmenovitě v právních otázkách, které se nevyskytují každodenně anebo které jsou i jinak odlehle, zjistila a před soudem tvrdila určitý obsah normy, aby soud věděl, co má být předmětem šetření.

(Rozh. ze dne 30. dubna 1936, Rv I 1404/34.)

Žalobce přednesl, že ujednáním z 1. května 1929 s původcem Františkem H. stal se spolupůvodcem vynálezu, směřujícího k automatickému pletení koberců a že využitkování tohoto vynálezu přenesl H. sám bez žalobce v r. 1929 na společnost »S.« v Ž. (v Německu, žalovaná), která k účelu využitkování tohoto vynálezu byla založena a do níž H. jako svůj vklad vložil svůj vynález výše uvedený. Žalovaná dala si vynález ten patentovati v různých cizích státech, avšak žalobce má za to, že smlouvou jen s H. nestala se právním nástupcem původcovým, poněvadž spolupůvodce — žalobce, — při něm zúčastněn nebyl. Poněvadž se žalobce tímto jednáním H. se žalovanou cítí poškozeným, domáhá se výroku, že žalovaná jest povinna převést naň ideální polovici patentních práv, pokud se týče práv z přihlášení patentů, které včas vynesení rozsudku ještě nebyla udělena, pokud se tato práva týkají automatického aparátu k vázání koberců a to: pro Německou říši, pro Rakousko a pro Spojené státy severoamerické . . . N i ž š í s o u d y žalobu zamítly, o d - v o l a c í s o u d z těchto d ů v o d ů: Mezi žalovanou společností, která jest cizozemec a Frant. H., který jest buď tuzemec nebo cizozemec, což zjištěno nebylo, došlo k ujednání, na základě něhož byl patentován vynález v žalobě blíže uvedený. Šlo tu tedy o právní jednání cizozemce buď s cizozemcem nebo tuzemcem, o němž mluví § 37 obč. z. a kteréž musí býti posuzováno podle zákonů místa, kde jednání bylo ujednáno, což v tomto případě bylo v Německu, kde právě žalovaná společnost S. k účelům zužitkování vynálezu byla zřízena a kde též patent pro Německo byl zřízen. Že o otázce převedení vynálezu H. na žalovanou společnost v případě sporu bude rozhodnuto dle zásad patentního zákona, jest nesporným, avšak, vzhledem k výše uvedenému ustanovení § 37 obč. z., dle patentního zákona německého. Tohoto zákona smí tuzemský soud použít jen tehdy, když o to ve sporu bylo žádáno a byly nabídnuty důkazy o okolnostech, odůvodňujících použitelnost cizího práva, a tvrzeny cizí předpisy, jichž se má použít. Toto však v tomto sporu žalobce neučinil a nemůže se tedy teprve nyní v odvolání bránit tím, že prvý soud

mu nedal možnost, aby bylo použito cizího hmotného práva neb cizích předpisů. Za tohoto stavu věci nemohl prvý soud věc posouditi dle tuzemského práva, kdyžtě dle § 37 obč. z. jest závazným právo cizozemské, a cizozemského práva opět nemohl použiti, poněvadž žalobce ani sám to nežádal a ani nenavrhoval, ačkoliv času měl k tomu dosti.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Pokud jde o právní posouzení věci, netřeba se již obíratí otázkou, bylo-li věc posouditi podle tuzemského práva, a to jmenovitě podle § 29 pat. zákona již proto, že žalobkyně v odvolání sama připustila, že nemohla užiti právního prostředku tam normovaného proto, že není původcem, vynálezcem, aniž třeba zkoumati, zda je tento její názor správný podle skutkového děje; dále také proto, že jde o patenty udělené v cizině, takže by řízení před tuzemským patentním úřadem nemohlo přijíti v úvahu. Pokud se žalobní prosba zmiňuje také o právech z přihlášení patentů, nelze k ní přihlížeti, když se v ní neuvádí ani, u kterých patentních úřadů přihlášky byly učiněny a jak tedy mají býti co do právních důsledků posuzovány a když si žalobkyně jenom vyhradila právo rozšířiti žalobu na přihlášky tam uvedené, což se však nestalo. Zbývá tedy jenom otázka, zda měly nižší soudy použití předpisů cizozemského práva, kterého práva a kterých předpisů a jak si měly vésti za sporu, aby se o příslušných předpisech poučily. Bezprostředním důvodem žalobním není ani smlouva žalobkyně (kridatáře) s vynálezcem H., ani smlouva tohoto se stranou žalovanou, nýbrž skutečnost, že žalovaná strana získala v Německu, v Rakousku a ve Spojených státech sama patenty a tím že zasáhla do práva žalobkynina, protože prý žalobkyně jako právní nástupce vynálezce měla býti na oněch patentech zúčastněna. Že ona právní jednání, jež vedla k udělení patentů, byla předsevzata ve jmenovaných cizích státech a ovšem podle tamních předpisů právních, je zřejmo; jestliže pak žalobkyně žádá, aby žalovaná strana byla odsouzena k tomu, aby jí postoupila ideální polovici oněch práv, je zřejmé, že právní účinek rozsudku nemá býti podle intence žalobkyně omezen na tuzemsko, nýbrž že se jeho účinek má projevit v oněch státech. Musí tedy býti již také podle předpisů §§ 33 až 37 obč. zák. o. věc posouzena podle právních předpisů toho kterého cizozemského státu, jimiž se vymezuje právo vynálezce k vynálezu, jeho disposiční právo s tímto právem a účinky takové dispozice jak v poměru vůči smluvníku, tak také v poměru k třetím osobám; také formálně právní předpisy přicházejí tu v úvahu, totiž předpisy o tom, jakou právní cestou mají býti ty které nároky uplatněny, aby věc mohla býti považována za rozhodnutou s účinkem také pro příslušnou cizinu. Odvolací soud nikterak nesměšuje otázku použitelnosti cizozemských předpisů v případech, kde jich strany podle shodné vůle chtěly použiti za právní základ svého právního jednání, s případy, v nichž takové srovnalé vůle

stran není. Neříká také, že by věc měla býti posouzena výlučně jenom podle německého práva, ale právem vytýká žalující straně, že nemůže soudu procesnímu činiti výtku nesprávného právního posouzení nebo neúplnosti řízení, když se sama v řízení před procesním soudem o náležitě vyjasnění věci také po této stránce nepříčinila a v tom směru nic nepodnikla, ba když si sama otázky ty ani neujasnila. Je sice pravda, že v otázkách o obsahu cizozemských norem soud není vázán důkazy, jež strany nabídnou, nýbrž že si může sám vhodným způsobem onen obsah vyšetřiti, ale nicméně dlužno žádati, aby si strana, jmenovitě v právních otázkách, které se nevyskytují každodenně, anebo které jsou i jinak odlehle, určitý obsah normy zjistila a před soudem tvrdila, aby soud věděl, co má býti předmětem šetření. To však žalobkyně neučinila ani před soudem procesním, ale ani v řízení opravném a nečiní tak ani v dovolání, kde se obmezuje jenom na obor práva německého; také tu se v podstatě dovolává jenom předpisu § 413 něm. občanského zákona, který sice uvádí, že předpisů o postupu pohledávek má se obdobně použití také na postup jiných práv, pokud zákon nepředepisuje jinak, avšak o sobě k posouzení sporného případu s hlediska německého práva nestačí, když tu jde o práva, která jsou upravena speciálními předpisy.

Čís. 15160.

Předběžnou smlouvu (§ 936 obč. zák.) lze utvrditi závdavkem.

(Rozh. ze dne 30. dubna 1936, Rv I 1689/34.)

Žalovaný uzavřel se žalobci předběžnou smlouvu, podle níž měli žalobci od něho koupiti dům. Smlouva byla utvrzena závdavkem 4.000 Kč, složeným žalobkyní, jenž je nyní žalobou vymáhán. K perfekci smlouvy mělo dojíti dne 10. května 1931, žalovaný se však k podpisu smlouvy nedostavil a s koupě sešlo. N i ž š í s o u d y vyhověly žalobě na zaplacení závdavku.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání a v otázce, o níž jde, uvedl v

d ů v o d e c h:

Není opodstatněna námitka, že smlouva ze dne 16. dubna 1931 měla pouze právní povahu smlouvy předběžné (§ 936 obč. zák.), jež zanikla uplynutím roku, ježto v zákonné lhůtě žalovaný nenaléhal na to, aby přípověď byla provedena, poněvadž též předběžná smlouva může býti závdavkem utvrzena. Pak všem nesejde na tom, že nedošlo k provedení předběžné smlouvy, pokud se týče k písemnému jejímu vyhotovení, poněvadž již zaviněné nesplnění předběžné smlouvy závdavkem utvrzené opravňuje protistranu, aby si podržela závdavek, který obdržela (§ 908 obč. zák.), místo aby naléhala na provedení přípovědi. Nerozhodným je